

Idees d'actualitat

El resultat de les eleccions espanyoles del 28-A marquen l'actualitat i constitueix el punt central de les anàlisis objecte d'aquest nou número del diari de les idees. La victòria dels PSOE, juntament amb l'enfonsament del Partit Popular, conforma un nou panorama polític on s'espera que la voluntat de diàleg substitueixi la polarització i la tensió dialèctica dels darrers mesos. Són diversos els anàlisis que coincideixen a assenyalar el fracàs de l'estratègia de l'agressivitat centrada en Catalunya i dels discursos radicalitzats de la dreta espanyolista en alguna de les seves tres versions (C's, PP i Vox). És un fet destacat i preocupant l'entrada de l'extrema dreta al Congrés dels Diputats, però no ha tingut l'impacte que alguns pronòstics interessats vaticinaven.

A l'espera de les eleccions municipals i europees del 26 de maig, sembla que ara es podria obrir una nova etapa de més serenitat per trobar acords tant, pel que fa als reptes socials i econòmics, com per obrir vies per des-escalar el conflicte amb Catalunya.

Amb la voluntat d'oferir una panoràmica el més completa possible hem ampliat la selecció d'articles a aquelles reflexions que hem considerat més pertinents, vingudes de diferents punts de vista ideològics i de diferents mitjans. Així, destaquem les aportacions de [José Fernández Albertos](#) on subratlla que els ciutadans han triat la moderació i el diàleg per sobre de la confrontació; de [Josep Ramoneda](#) que propugna una agenda per al futur proper on caldrà que els governants apostin de debò per al diàleg i la negociació i deixin d'apropar-se a posicions tecnocràtiques o de cercar fabulacions identitàries que els allunyen de la deliberació i provoquen una regressió de la democràcia; de [José Antonio Pérez Tapias](#) que subratlla que, malgrat tot el que apuntaven molts analistes, l'eix esquerra/dreta no només continua vigent sinó que ha estat un dels factors de la victòria socialista a la vegada que constitueix un signe positiu per a tota la socialdemocràcia europea. És especialment també paradigmàtic l'article de [José Antonio Zarzalejos](#) parlant de la dreta espanyola amb el qualificatiu de "los novios de la muerte" on retrata la incapacitat d'una part de la cultura política espanyola de sortir d'un "casticismo" essencialista que manté "l'Espanya eterna" en un immobilisme secular incapaç d'evolucionar cap a la modernitat liberal i democràtica i ancorada en un nacionalisme necrofílic.

També caldrà veure com evoluciona Pedro Sánchez amb un lideratge reforçat i forjat a partir de cops d'efecte en el nou escenari polític. Malgrat la victòria i la possibilitat de pactes a diverses bandes, els socialistes espanyols tenen la responsabilitat de, a més de formar Govern, prendre la decisió de si volen iniciar un punt d'inflexió en la política espanyola i fer front als canvis estructurals que la situació política i econòmica reclama. La temptació de sobrevolar el conflicte amb Catalunya sense canvis constitucionals o sense acords de fons amb l'independentisme, en una nova forma de "conllevancia" amb l'independentisme, com li aconsellen les forces més reàctives a qualsevol canvi, convertiria Sánchez en un polític lamapedusià. L'abast de la seva ambició per resoldre els canvis estructural que ha de fer front seran la justa mesura de la legislatura que ara comença.

Pel que fa a Catalunya, la important victòria d'ERC en les eleccions generals i amb moltes opcions de guanyar l'alcaldia de Barcelona, converteixen els republicans en l'actor central de la política catalana. Les opcions pel diàleg i el plantejament de propostes creatives que permetin sortir de l'atzucac dependran en bona mesura de Junqueras i el seu equip i de la seva capacitat de lideratge per trobar consensos dins l'independentisme que permetin afrontar les negociacions futures amb la màxima fortalesa.

També dediquem una atenció especial a les reaccions vingudes de grans mitjans europeus i nord-americans de referència com ara *Le Monde*, *The Guardian* i *The New York Times* atès que tots tres destaquen que la desfeta aclaparadora del Partit Popular i la irrupció insuficient (tot i que preocupant) de Vox en el panorama polític espanyol, donen ara la possibilitat a Pedro Sánchez d'atendre una agenda de temes econòmics i socials que havien quedat pendents i de resoldre i insten a cercar una política de diàleg i pacte que permeti trobar solucions al conflicte polític amb Catalunya.

En l'àmbit de la política internacional caldrà analitzar en deteniment les conseqüències que pugui tenir l'elecció de Volodymyr Zelensky com a president d'Ucraïna en un moment on un país veí- Bielorússia- també comença a témer els anhels expansionistes de Vladímir Putin. Les tensions en els països àrabs - i el perill de tutela per part dels exèrcits- i les possibilitat de reelecció de l'ultranacionalista Modi a la Índia, la democràcia més gran del món també conformen un altre dels eixos que centre l'atenció de les anàlisis i debats globals.

D'altra banda, les qüestions d'identitat sexual, racial i de classe continuen marcant l'agenda i condicionen l'evolució de les democràcies liberals, que viuen sota la tensió dels populismes i els reptes que accentuen les tecnologies i les aplicacions existents d'Intel·ligència Artificial. Paral·lelament, ens interpel·la l'estreta i creixent relació existent entre els canvis estructurals i els ajustaments que s'estan donant en el món de treball, i les lluites per a la igualtat de gènere i contra el canvi climàtic, que cada vegada més obren línies de fractura i recorren de manera transversal els principals temes de debat.

Diari de les IDEES

Política internacional i globalització

Tom Ball Is Belarus Putin's Next Land Grab?

El president de Bielorússia Aleksandr Lukashenko ha fet públics els seus temors respecte d'una hipotètica annexió. La possibilitat d'unió entre els dos països ha estat un tema recurrent impulsat per Moscou ja des de finals dels anys noranta. Durant els últims mesos, amb l'amenaça de la recessió econòmica i l'augment dels preus del petroli, aquesta hipòtesi ha esdevingut una possibilitat real segons afirmen des de Minsk. Paral·lelament, els intents d'acostament de Bielorússia a la UE com a estratègia de defensa es veuen hipotecats per la vigència de la pena de mort i els greus dèficits democràtics del règim, la qual cosa fa témer que una possible intervenció russa no concitaria les mateixes reaccions que l'annexió de Crimea el 2013.

Bernard Avishai What Netanyahu's Win Says About Israel's Future

Malgrat la victòria de Benjamin Netanyahu a les darreres eleccions legislatives, l'autor afirma que el futur d'Israel, del seu govern i de la seva societat no serà tan planer com sembla, ja que el primer ministre té pendent un judici per corrupció i encara que es veïés obligat a dimitir, el populisme nacionalista de Likud ha tancat les elits d'Israel en una mena d'exili interior del qual no podran sortir tan aviat. I dins del context general de la regió, això ja no és sostenible: així per exemple, uns sis-cents mil israelians amb estudis superiors a la mitjana nacional viuen ara a l'estranger i 10% dels doctors universitaris han abandonat el país al llarg dels darrers anys. Tampoc no es poden obviar per més temps el conflicte amb els palestins, i en aquest sentit tant el Partit Laborista com Meretz han de ser conscients que el centre esquerra no guanyarà mai més unes eleccions sense els vots de la cinquena de la població d'Israel que no és jueva i que segueix creixent.

Gurcharan Das The Modi Mirage

La sobtada ascensió de Narendra Modi al capdavant de la més gran democràcia del món al 2014 va sorprendre tothom. Com a primer ministre de l'estat de Gujarat, Modi havia aconseguit posar en marxa una economia molt dinàmica i reduir de manera considerable la corrupció. Però el personatge també tenia la seva part d'ombra atesos els seus trets dictatorials i les seves posicions antimusulmanes molt radicals. Però l'electorat va confiar en Modi i en les seves promeses de promoure la mobilitat social més enllà dels límits de la casta i de la classe social. Cinc anys després i a la vetlla de noves eleccions, el seu projecte renovador ha fracassat, en bona part degut a les disfuncions de l'Estat indi. Modi va confiar excessivament en la funció pública per dur a terme un programa de reformes complexes i molt sovint els milions de funcionaris van preferir protegir l'estatus quo en lloc d'aplicar les

noves iniciatives. Finalment, a parer de l'autor l'altra gran qüestió d'aquestes eleccions és la de saber si paga la pena que l'Índia arrisqui el seu valuós compromís amb el secularisme i el pluralisme en benefici d'una política que prometia la prosperitat, la creació de treball i la lluita contra la corrupció però que ha fracassat estrepitosament.

Xavier Mas de Xaxàs Julian Assange, la caïda de un mito

L'article ressegueix la trajectòria de Julian Assange, des dels primers temps de Wikileaks quan pretenia canviar el món, convertint-lo en un lloc més transparent, just i autèntic fins a la seva deriva cada cop més lligada, no ja amb els joves idealistes de la primera hora sinó a personatges com ara Sarah Palin, Hean Hannity i Donald Trump, convertint-se així en un aliat de la dreta xenòfoba i en sospitós company de ruta de la Rússia de Putin. Està clar que malgrat la detenció d'Assange, WikiLeaks seguirà funcionant i una part de la informació que publicarà redundarà en benefici de tothom. No obstant això, a partir d'ara, ningú no podrà estar segur que no respondrà també als interessos ocults d'un o altre dels poders contra els quals es va conjurar el propi Assange l'any 2006.

Francis Fukuyama No todos los votantes de partidos populistas son racistas o xenófobos

Fa 30 anys, en una llibre ja clàssic, Fukuyama va anunciar el fi de la història i la victòria de la democràcia capitalista liberal sobre el comunisme però l'ascens dels populisme i de l'autoritarisme arreu del món sembla qüestionar els seus postulats. En aquesta entrevista, Fukuyama reconeix que l'ha sorprès la irrupció de moviments populistes en democràcies consolidades i constata que aquests moviments posen en perill l'existència mateixa del sistema democràtic liberal que ell havia donat com a vencedor absolut de la seva confrontació amb el comunisme. Apunta també que es tracta d'un fenomen global, allunyat de l'agenda del segle XX, i que passa de la lluita basada en assumptes econòmics a una pugna fonamentada en la identitat. A partir d'aquí reflexiona sobre la construcció de la identitat i de la seva utilització política, tema que constitueix l'aspecte central del seu darrer llibre (*Identity: The Demand for Dignity and the Politics of Resentment*, Profile Books).

Saleh Ben Odran En Algérie et au Soudan, les prémisses de l'épisode 2 du Printemps arabe?

Vuit anys després de les revoltes històriques que van sacsejar el món àrab, les manifestacions dels darrers mesos a Algèria i Sudan, amb la consegüent caiguda dels règims al poder, confirmen que el sentit de la història està canviant a tota la regió malgrat els fracassos i les desil·lusions que també han marcat l'evolució de l'anomenada Primavera àrab. L'autor es planteja si aquesta nova onada de revoltes tindrà els mateix efectes i si comportarà un autèntic canvi de règim o si consistirà en un simple maquillatge de façana sense alteracions profundes de les estructures de poder. També reflexiona sobre el paper

preponderant de l'exèrcit en molts països de la regió, el qual constitueix un fre per a les aspiracions democràtiques de la població.

Jacob Soll The Making of an Anti-Semitic Myth

Prenent com a punt de partida el clima de creixent antisemitisme a nivell global i especialment a Europa, l'article ressenya el darrer llibre de la historiadora italiana Francesca Trivellato (*The Promise and Peril of Credit*, Princeton University Press) on suggereix que el tòpic del jueu com a personatge paradigmàtic de les finances internacionals té una història llarga i plena d'errors. Durant segles, els jueus han estat acusats falsament d'haver inventat les lletres de canvi, que són considerades com un dels elements bàsics dels orígens del capitalisme. Trivellato apunta que aquest aspecte fonamental de l'antisemitisme té les seves arrels en una llegenda negra francesa del segle XVII. L'autor de l'article acaba subratllant la necessitat de disposar d'estudis històrics rigorosos per combatre llegendes cada vegada més corrosives i perilloses en el món actual on els avenços tecnològics en permeten una difusió massiva i instantània.

Paul Starr Trump's Second Term

La tesi de l'article és que la reelecció de Donald Trump és més probable del que pensa la majoria de la gent i que en comparació amb el seu primer mandat, els seus efectes serien molt més profunds i duradors. Considera que Trump encara les eleccions presidencials de 2020 amb dos factors al seu favor: en primer lloc, els votants només han denegat un sol cop un segon mandat a un president en exercici. L'altre factor és que ara per ara els Estats Units gaudeixen d'una economia relativament forta i que s'acosta a la plena ocupació. Per a l'autor, els efectes dels possibles vuit anys de mandat de Trump serien molt més difícils, si no impossibles, de revertir sobretot en tres àmbits: el canvi climàtic, el risc d'una nova carrera armamentista i el control de la Cort Suprema. Això en tant que els dos primers problemes seran cada vegada més difícils de solucionar a mesura que passi el temps i que el tercer comporta un canvi complet de paradigma en la democràcia constitucional americana.

Neill DeVotta i Sumit Ganguly The Religious Tensions Behind the Attacks in Sri Lanka

Els atemptats suïcides que van tenir lloc el diumenge de Pasqua a Sri Lanka amenacen amb destruir el complex teixit etno-religiós del país integrat per musulmans, budistes i cristians. Segons l'autor, és molt probable que els atacs atiin les tensions entre la majoria budista del país i la minoria musulmana, i que també incrementin el sectarisme a tota la regió. Si la família de l'expresident Rajapaksa tornés al poder després de les eleccions presidencials d'aquest any (i és una possibilitat real), llavors els nacionalistes hindús de l'Índia i els nacionalistes budistes de Sri Lanka podrien forjar una coalició antimusulmana. Això combinat amb la presència de grups terroristes islàmics al Pakistan, l'augment del

radicalisme islàmic a Bangla Desh, i l'agitació permanent al Caixmir controlat per l'Índia, acabaria per dinamitar les relacions comunitàries a l'Índia i a Sri Lanka, a la vegada que fomentaria el radicalisme islàmic a tot el sud-est asiàtic.

Zoe Marks Why People Power is Rising in Africa

Partint dels exemples recents d'Algèria i Sudan, l'article analitza el sorgiment dels nous moviments populars que reflecteixen una tendència que recorre tot el continent: tot i la percepció habitual de l'Àfrica com un continent violent i conflictiu, des de l'any 2000 la majoria de les revoltes que hi han tingut lloc han estat pacífiques. Això és així perquè cada cop més els moviments populars africans disposen de tots els factors que en faciliten l'èxit: la participació massiva que desborda els límits regionals, generacionals, de classe, ètnics i religiosos, i el lideratge i el poder coordinador de les associacions professionals, els sindicats i altres institucions socials, com ara les diferents esglésies. En aquest èxit també ha estat fonamental el paper destacat de les dones que s'han unit i sovint han liderat els moviments de resistència. Més encara, el seu lideratge ha donat més legitimitat política a les protestes, ha incrementat la credibilitat de les convocatòries per mitjà d'una unitat d'acció no partidista i ha reforçat la importància de les accions no-violentes.

Catalunya, Espanya i Europa

Josep Ramoneda Agenda per a l'endemà

Com a reflexió prèvia a les eleccions generals del 28-A, Josep Ramoneda destaca que el govern que surti elegit haurà de plantar cara als problemes del país. Crítica que els partits han estat més pendents de les seves quotes de vots que de les qüestions rellevants i que semblen oblidar que hi ha una agenda urgent en matèria de desigualtat, economia, canvi climàtic, defensa i recuperació de les llibertats, immigració, crisis de representació i regeneració política. Assenyala que cal tractar la fortalesa de l'Estat no pas en termes de repressió, sinó canalitzant políticament els problemes que són polítics. Per altra banda, la crisi catalana ha comportat que la dreta defensi tot un arsenal de restriccions de drets que per a l'autor són símptomes d'un autoritarisme postdemocràtic. Finalment, comenta que amb la crisi de les democràcies europees, els governants s'apropen bé a posicions tecnocràtiques bé a fabulacions identitàries que els acaben allunyant de la deliberació i provoquen que qui perdi sigui sempre la democràcia.

José Antonio Zarzalejos El 28-A y los novios de la muerte

Els resultats de les eleccions del 28-A han estat especialment devastadors per les dretes (i molt especialment el PP) que desapareixen del mapa polític a Euskadi i només aconsegueixen un diputat (en total set si hi sumem els 5 de Ciudadanos i el de Vox) dels 48 que Catalunya envia al Congrés. Zarzalejos atribueix bona part de l'ensulsiada a la incapacitat d'una part de la cultura política espanyola de desfer-se d'un essencialisme i

d'un immobilisme que l'impedeix d'evolucionar cap a la modernitat liberal i democràtica. També destaca el gran error que va representar la promesa de sotmetre Catalunya a l'aplicació permanent de l'article 155 ara que els resultats electorals ho fan inviable atesa la majoria absoluta que ara hi té el PSOE.

Enric Juliana España sorprende a Europa

La particularitat de les eleccions espanyoles és segons l'autor que la socialdemocràcia ha resistit amb un èxit notable mentre que a molts països europeus els partits populistes avancen gràcies al trasvasament de vot vinguts d'antics votants d'esquerres. Considera que ara el PSOE així intentarà governar en solitari amb acords parlamentaris puntuals, mentre que l'empresariat es pronuncia a favor del pacte amb Ciutadans. Assenyala també com a fet rellevant que l'endemà mateix de les eleccions la Fundació FAES (propera a José María Aznar) ja demanés la reunificació de la dreta.

Arcadi Espada Dos sin convicciones

Arcadi Espada, un dels promotors de la plataforma cívica Ciutadans de Catalunya creada l'any 2006 com a pas previ a la seva reconversió en partit polític, es mostra decebut amb la victòria del PSOE a les eleccions generals. Es pregunta si Sánchez sabrà aprofitar aquesta victòria, ja que considera que PSOE i Ciudadanos haurien d'arribar a una entesa per governar junts. Des del seu punt de vista ni Rivera ni Sánchez tenen conviccions profundament arrelades, com ho demostra el fet que han canviat moltes vegades d'opinió des de que són a la primera línia política i considera que això és un factor positiu ja que pot permetre que es produeixi el pacte que defensa. Espada creu que així la política espanyola recuperaria l'estabilitat que tant necessita actualment, i acaba destacant que per primer cop un guanyador sense majoria absoluta pot construir la majoria sense els nacionalistes (suport que l'autor considera com un dels aspectes que més negativament ha influenciat el desenvolupament de l'Estat des de la Transició).

José Fernández Albertos Respuestas y preguntas tras el 28-A

Les eleccions del 28-A han aclarit algunes preguntes i n'han plantejat de noves. Davant la sorprenent desmobilització de l'electorat socialista a les últimes eleccions andaluses, molts tenien la sospita que una part de l'electorat d'esquerra s'estigués allunyant de manera estructural dels seus representants polítics, un problema compartit per una bona part dels partits socialdemòcrates europeus. No ha estat així. Impulsat per l'increment de la participació, el PSOE ha aconseguit atreure més de dos milions de nous votants, un creixement del 37% respecte dels seus suports de fa tres anys. Que un partit en el poder augmenti els seus vots d'aquesta manera és una cosa relativament excepcional (només Merkel a Alemanya el 2013 i Rutte a Holanda el 2012 ho van aconseguir). Una de les preguntes que les eleccions ens deixen sense respondre és la de la reconfiguració del bloc de la dreta. Sembla clar que els temps d'un gran partit conservador que aspirava a

representar des del centre liberal europeïsta i moderat als residus nostàlgics del règim franquista han quedat definitivament enrere. Potser el que ens hauríem de preguntar no és tant per què el PP s'ha dessagnat cap al centre i cap a l'extrema dreta, sinó com va ser possible que durant tant de temps aconseguís aglutinar en el seu si sensibilitats tan diferents. El llegat del 28-A, però, encara està per escriure. Des de 2015, existeix un Parlament fragmentat en el qual són possibles diverses coalicions de govern i majories parlamentàries. Per a l'autor, no és una cosa necessàriament dolenta, si aprenem a conviure-hi, perquè les urnes ens han ensenyat que els ciutadans no premien la confrontació i el bloqueig, sinó la recerca d'acords i la moderació.

The Guardian On Spain's election: a chance to rebalance

L'editorial que The Guardian dedica a les eleccions del 28-A destaca que el més sorprenent i potser també el més important dels resultats és el que no va passar: malgrat el que anunciaven molts analistes, no s'ha produït cap tsunami per part de les forces populistes, ja siguin de dreta, d'esquerra o regionalistes. També incideix en el fet que una de les principals prioritats a les quals haurà de fer front Pedro Sánchez és la resolució de la crisi amb Catalunya. Considera que el nou executiu espanyol, un cop passat el judici dels polítics catalans, haurà d'endegar un procés negociador que permeti resoldre el conflicte de manera duradora.

Le Monde Elections en Espagne: un vote de modération

En el seu editorial dedicat a les eleccions espanyoles, Le Monde considera que el veredict de les urnes revela l'existència d'una democràcia dinàmica al si de la qual el sistema de partits polítics està en plena mutació. Després d'analitzar les diferents possibilitats de pactes del PSOE bé amb Podemos bé amb Ciudadanos, també destaca que pel que fa a Catalunya el missatge dels electors també deixa la porta oberta a una solució negociada del conflicte vista la victòria del corrent més pragmàtic sobre el més radical. Acaba conclouent que els dirigents espanyols i catalans tenen ara una bona oportunitat per seure a negociar, i que no la poden malmetre.

The New York Times As Europe Veers Right, Spain Stays the Socialist Course

L'editorial del New York Times sobre les eleccions espanyoles destaca que un dels aspectes positius dels resultat és que el govern decididament europeïsta de Pedro Sánchez ha sortit reforçat i per tant podrà dedicar-se a fer front als desafiaments econòmics que Espanya ha estat deixant de banda durant aquests darrers mesos. Considera que les eleccions també han demostrat que el populisme d'extrema-dreta que s'està imposant en altres països europeus encara no constitueix una força dominant a Espanya, tot i que l'augment de l'extrema dreta sempre sigui un motiu de preocupació. Finalment, també subratlla que potser ara Pedro Sánchez tingui més marge de maniobra per negociar amb els

independentistes catalans una solució al conflicte.

Steven Forti Elezioni in Spagna: chi ha vinto e (soprattutto) chi ha perso

Forti destaca que la victòria del PSOE significa que Pedro Sánchez sembla haver arxivat les seves vel·leïtats blairistes, la qual cosa li ha permès vèncer clarament les forces de dreta i d'extrema-dreta. L'autor considera que malgrat el desig de la majoria dels comentaristes polítics italians i de l'establishment de la UE, Sánchez hauria de buscar el pacte amb l'esquerra alternativa de Podemos, els nacionalistes bascos i, potser, els independentistes catalans. Acaba destacant que sempre que la socialdemocràcia reivindica la seva vessant d'esquerres s'acaba imposant a les eleccions i que això és una lliçó positiva per a tots els partits socialdemòcrates europeus.

Manuel Carvalho Boas notícias da Espanha

A parer de l'autor, els resultats de les eleccions espanyoles no dissipen ni de bon tros les incerteses sobre l'estabilitat política que ha provocat tres convocatòries electorals en quatre anys ni permeten donar resposta a les ferides obertes pel procés independentista català. Tot i així, considera que cal destacar en positiu que tot i fer la seva entrada al Parlament, els populistes de Vox han quedat per sota de les expectatives generades durant la campanya electoral, i també que malgrat la gran pèdua d'escons Podemos hagi resistit millor del que pensaven els analistes polítics. Ressalta que sembla que s'hagi imposat la moderació i que, un cop passades les eleccions municipals i europees, el nou govern podrà donar resposta als reptes socials i econòmics que han quedat pendents, i també iniciar un camí de negociació amb Catalunya.

Albert Branchadell L'hora del diàleg

L'autor destaca la resposta dels ciutadans catalans en unes eleccions celebrades en un context d'anormalitat democràtica, amb dos caps de llista en situació de presó preventiva. També apunta que tot i els seus històrics resultats, les eleccions del 28-A han fet paleses les limitacions del moviment independentista català, que -en un context d'alta mobilització- ha quedat molt lluny d'arribar al 50 per cent dels vots. Afirmar que si recorrem a la política comparada, es pot observar que aquestes limitacions no són específiques de l'independentisme català, en tant que sembla que hi ha dificultats estructurals perquè els moviments independentistes subestatsals aconseguixin majories incontestables a les eleccions legislatives dels països dels quals aspiren a separar-se. Conclou que si a Espanya ha triomfat el PSOE i a Catalunya ho ha fet ERC, les dues forces estan condemnades a entendre's. Sense xecs en blanc, sense línies vermelles, i amb tota la paciència, humilitat i intel·ligència del món, caldrà tornar a preparar la mesa de negociació.

Lluís Bassets Al final, les urnes

Amb motiu de les eleccions del 28-A, Bassets afirma que en democràcia, hi ha urnes al començament i n'hi ha també al final. Res no es pot fer sense elles perquè en realitat, hi són sempre. De les urnes surten les institucions representatives i a les urnes es dirimeixen les qüestions que no s'han pogut resoldre en altres instàncies. Les urnes construeixen els mapes dels consensos però també serveixen per ratificar o rebutjar aquests consensos. Ara bé, tot i aquesta reivindicació de les urnes, Bassets subratlla que al final això no s'acaba amb un referèndum d'autodeterminació. Ni tan sols amb una consulta binària o amb diverses opcions. El punt d'arribada no serà una pregunta per la independència de Catalunya, sigui formulada al conjunt dels ciutadans espanyols, sigui només a una part. Segons el seu parer, l'única cosa que s'entrevéu i té sentit és un referèndum de ratificació d'una reforma estatutària o constitucional.

José Antonio Pérez Tapias El PSOE y su responsabilidad federalista y republicana

Les eleccions del 28-A han comportat que a l'escenari polític espanyol s'hagi evidenciat la pervivència d'una cosa que molts van pensar que era cosa del passat. L'autor es refereix a l'eix esquerra-dreta, aquest mateix que en les diverses modulacions del "moment populista" havia quedat soterrat. És cert que aquests dos grans pols històrics s'estan redefinint però, malgrat tot, el clivatge no ha desaparegut. Aquestes eleccions s'han jugat clarament sobre aquest eix, amb una polarització certament molt accentuada, entre altres coses pels temors acumulats a una i altra banda de l'espectre polític, activant de vegades fantasmes hipertrofiats. En tant que l'eix esquerra-dreta s'entrecrua amb l'eix traçat al voltant de la configuració de l'Estat, les dretes no es van cansar d'esgrimir l'espantall de la ruptura d'Espanya, prenent fer-lo fora amb una sobredosi d'espanyolisme, tant des de la "Reconquesta" com del discurs de la recentralització de l'Estat. Es tracta, doncs, d'un espanyolisme excloent, centre de gravetat de propostes polítiques amb ingredients anti-igualitaris i antifeministes. Sens dubte, la por davant de tot això no era infundada, i ha activat la mobilització de l'electorat d'esquerra, amb Pedro Sánchez apel·lant al vot útil i Pablo Iglesias invocant un vot d'esquerra conseqüent per poder frenar la dreta. Per la seva banda, nacionalistes i independentistes ja es van encarregar de cridar a una defensa eficaç enfront d'un espanyolisme rampant. L'autor conclou dient que de cara al futur govern troba a faltar pistes clares per part de Sánchez que vulgui anar cap a aliances d'esquerra, en comptes de fer concessions als que insisteixen en el pacte amb Ciudadanos.

Josep Ramoneda Buscando salida al laberinto

Després de l'aplicació de l'article 155 i la victòria independentista a les eleccions de desembre de 2017, el debat s'ha traslladat a una altra dimensió: com sortir de l'estancament, combatre el pessimisme, apel·lar a la raó i buscar vies que, un cop acabi el judici en curs al Tribunal Suprem, permetin avançar cap a solucions polítiques, sense que

ningú hagi de renunciar al seu programa. Segons Ramoneda, no perquè sigui habitual deixa de ser xocant la dificultat d'entendre la complexitat entre les parts. I el que és més paradoxal encara és que el retrat estereotipat que l'espanyolisme fa de l'independentisme com un moviment reaccionari, d'unes classes mitjanes que es resisteixen a assumir el món que s'està configurant, aferrades al seu petit univers, enganyades pels mesquins interessos d'una burgesia local, sigui sovint simètric del que l'independentisme ofereix de si mateix convertint la unitat en un mite que no fa més que amagar un dels seus principals actius: el seu caràcter transversal. Si els adversaris del sobiranisme n'assumissin la diversitat, amb una gamma ideològica que va des del neoliberalisme radical fins l'anticapitalisme de la CUP, passant per totes les gammes del conservadorisme, del liberalisme, de la socialdemocràcia i de l'esquerra, potser els seria més fàcil d'entendre. Perquè si el conflicte no surt de la lògica amic/enemic quedarem indefinidament atrapats en un bucle sense sortida.

Borja de Riquer La evolución del catalanismo y la respuesta española

Borja de Riquer ressegueix les relacions entre el catalanisme i les respostes que hi ha anat donant l'Estats espanyol des de la Transició fins a l'actualitat. De la seva anàlisi es desprèn que durant aquests 40 anys s'han produït uns canvis espectaculars. No hi ha dubte que avui una bona part dels catalans, més del 70%, considera que s'ha esgotat el model d'autonomia fixat per la Constitució de 1978, perquè la Carta Magna en comptes de permetre una evolució de caràcter federalitzant, d'ampliació de les competències de la Generalitat i de reconeixement de la realitat nacional catalana, ha estat interpretada pels successius governs espanyols i pel Tribunal Constitucional des de posicions centralistes. I això ha trencat el pacte tàcit de la Transició i de la Constitució que implicava que no es tornaria als plantejaments uniformistes i centralitzadors del nacionalisme espanyol exclouent. Per això, en els últims anys una bona part dels federalistes i dels autonomistes catalans s'han passat al camp de l'independentisme. No és cert que la societat catalana estigui avui dramàticament dividida en dos blocs similars, com pretén bona part de la premsa de Madrid i alguns partits com Cs i el PP. El que és evident és que una gran majoria dels catalans -els independentistes i els federalistes- desitja un profund canvi de la situació política i reivindiquen el dret a decidir democràticament el futur règim polític de Catalunya.

James McAuley i Pamela Rolffe Is the Catalan separatist trial in Spain about law or politics?

L'article aborda la qüestió catalana indicant que ha alterar de manera profunda el paisatge polític del país, debilitant els dos grans partits que s'han alternat al poder des de principis dels anys vuitanta i contribuint a donar naixement a tres nous partits, incloent-hi Vox. Els autors subratllen que Pedro Sánchez és el candidat preferit dels nacionalistes catalans, perquè almenys ha demostrat estar obert a les negociacions, contràriament als seus rivals de centredreta i de dreta. També destaquen les declaracions de Miquel Roca en el sentit que aquest no és un problema constitucional sinó un problema polític, que la creixent

fragmentació del paisatge polític espanyol fa difícil respectar el pluralisme, i que la resolució del problema requereix voluntat i coratge polític.

Ignacio Molina i Natalia Martin La crisis catalana y la influencia de España en Bruselas

Espanya aspira a exercir un paper més assertiu i influent en el procés d'integració de cara a la legislatura que arrencarà després de l'elecció del nou Parlament Europeu. Aquesta ambició es veu afavorida per una sèrie de factors objectius però també es veu dificultada per la inestabilitat política interna i, sobretot, pel conflicte català. Aquesta anàlisi elaborada per l'Institut Elcano aborda l'efecte que ha tingut aquesta llarga crisi territorial sobre el poder espanyol a la UE, atenent el desenvolupament de l'anomenat procés sobiranista des de 2012, el seu fracàs a la tardor de 2017 i la seva evolució posterior. Després d'una introducció a un objecte molt complex i problemàtic, s'examina breument l'estratègia internacional duta a terme pel Govern central i els actors independentistes i, a continuació, es repassa la conducta de cadascuna de les institucions europees durant aquest temps. Seguidament, s'analitza l'impacte sobre la imatge exterior del país, distingint entre opinió pública general i determinades elits, per concloure amb recomanacions sobre com caldria operar a partir d'ara, de manera que aquest assumpte no suposi minva de posicions a Brussel·les ni a les capitals dels estats membres.

Natalie Nougayrède Europe's conservative have a moral duty to shun Orbán and Salvini

Els nacionalistes xenòfobs i els populistes esperen poder dominar el proper Parlament europeu i per tal d'evitar-ho de cap de les maneres els actuals partits majoritaris no haurien de col·laborar amb ells. Segons l'autora, l'extrema dreta només pot tenir èxit en les seves guerres culturals i identitàries si troba aliats més enllà del seu propi àmbit estrictament partidista i mentre els populistes continuïn sent exclosos d'aliances amb els partits que conformen el mainstream polític seran una amenaça limitada. Preocupa, però, que aquest tipus d'aliança ja ha començat a articular-se en alguns països de la UE, com per exemple a Àustria. Sembla clar que els partits d'extrema dreta no tindran la capacitat de prendre el control de la Unió Europea, però les seves idees, sens dubte, ja han contaminat part del sistema polític tradicional. I la responsabilitat dels partits polítics serà de demostrar que hi ha prou voluntat política i suficient consciència històrica per evitar que la demagògia racista i nacionalista s'acosti als centres de poder.

Steven Forti Salvini, a la conquesta de Europa

L'estratègia de Salvini passa per unificar tota l'extrema dreta europea i constituir un únic grup parlamentari a Brussel·les que integri des de Le Pen a Orbán, del Partit de la Llibertat (FPÖ) austríac als polonesos de Llei i Justícia, dels alemanys de l'AFD als espanyols de Vox, sense oblidar els Demòcrates Suecs, els Veritables Finlandesos, els Populars Danesos, el

Partit de la Llibertat de Wilders i el nou Fòrum per la Democràcia holandès. L'objectiu és convertir-se en el tercer o en el segon grup a Brussel·les i pactar amb els populars, posant fi a la gran coalició entre aquests i els socialistes. Segons l'autor, l'estratègia és interessant, però també arriscada, i pot convertir-se en un fracàs absolut. L'extrema dreta està molt dividida a Europa i, més enllà d'uns mínims comuns denominadors, les divergències de vegades semblen insuperables. Salvini i Le Pen, per exemple, estan molt vinculats a Rússia, mentre per als països de l'Est, Putin és el dimoni. La xarxa de relacions internacionals de Salvini és molt extensa, sens dubte, però no està clar si totes aquestes connexions són les millors per al seu projecte d'unificar i liderar l'extrema dreta europea. En darrer terme, saber si el seu projecte d'internacional nacional-populista és un èxit o un fracàs dependrà dels resultats de les eleccions europees del mes de maig.

Dan Stone A pan-European radical right – contradiction in terms?

L'autor planteja les dificultats que tenen els partits populistes en articular una visió conjunta per a l'Europa feixista que desitgen i considera que això no és cap sorpresa en tant que la base de la ideologia radical de dretes rau en una glorificació de la nació, una narrativa d'excepcionalitat i de superioritat que inevitablement posa en contradicció els nacionalistes de diferents països. Així, tot i que els líders de les dretes radicals europees comparteixen algunes idees fonamentals, com ara la creença en la necessitat de defensar la "raça blanca", l'odi a l'Islam, el desig d'aturar la immigració i una posició ultra-nacionalista, resulta difícil veure com el xoc dels nacionalismes del que sempre parla Salvini pot sobreviure a l'experiència, com ho demostra el fracàs de la cimera populista convocada a Milà a mitjans d'abril.

Alexander J. Motyl Ukraine's Pretend President Now Faces a Real Test

El principal repte al qual haurà de fer front el nou president d'Ucraïna és la corrupció endèmica que llastra el país. Al llarg dels darrers anys, escriptors, comentaristes, periodistes i analistes no han dit massa coses positives sobre el president sortint, Petro Poroshenko. Poques vegades han reconegut el valor real de les seves nombroses reformes. En realitat, Poroshenko ha transformat la Ucraïna desfeta que va heretar després de Maidan de 2014: l'ha feta més independent, més prooccidental, més pro-ucraïnesa, més eficient, més segura, més orientada al mercat i més democràtica. No obstant això, tot i que ha reduït la corrupció sistèmica, també és cert que no ha aconseguit portar cap corrupte important davant la justícia. I el cavall de batalla de Volodymyr Zelensky durant la campanya electoral ha estat precisament la lluita contra la corrupció. Si el nou president continua pel camí de les reformes aviat toparà amb la mateixa oposició per part dels buròcrates i oligarques, com ha estat el cas per tots els altres reformadors en el passat. També haurà de fer front als seus propis votants impacients, la majoria dels quals no estan preparats per als sacrificis econòmics que comporta una reforma real del sistema. L'autor conclou que, afortunadament, aquestes perspectives negatives no són inevitables. Les

reformes de Poroshenko han creat un nou país que és molt poc probable que toleri el nivell d'incompetència política del passat o les interferències russes. Cinc anys de reformes també han creat institucions força estables que no podran ser menystingudes tan fàcilment.

Hans Kundnani EU two-faced 'values'

Als defensors del projecte europeu els agrada parlar d'un conjunt bàsic de "valors europeus" que cal defensar i promoure. En un moment en què la Unió Europea està amenaçada des de dins i des de fora, la idea és especialment temptadora en tant que combat la percepció que la UE és simplement una entitat supranacional que persegueix els seus propis interessos, com qualsevol altre estat o grup d'estats. Ara bé, l'autor alerta que sembla que ni tan sols aquelles persones que sempre parlen de "valors europeus" s'adonen que el concepte és una mica "huntingtonià" en tant que suggereix que la política internacional és un "xoc de civilitzacions" en què les línies de fractura són culturals. D'altra banda, existeixen aquests valors europeus i fins a quin punt són significatius? En tot cas haurien de ser valors que, d'una banda, unissin tots els europeus i, alhora, es diferenciessin dels valors que tenen les persones d'altres regions del món. L'autor posa en dubte l'existència d'aquests valors apuntant que, per exemple, més enllà de la seva retòrica habitual, la UE està fent molt poc per intentar defensar la legalitat internacional fora de les seves fronteres i que fins i tot la defensa de l'estat de dret divideix els europeus tant com els uneix.

Agnes Heller Por qué Hungría se rinde a Orbán

L'article analitza les raons per les quals Viktor Orbán ha estat reelegit per tercera vegada consecutiva. Algunes de les raons principals són una llei electoral que l'afavoreix i una oposició dividida. Per altra banda, també és cert que és complicat definir la modalitat de tirania que s'està instal·lant actualment a Hongria, tot i que la conculcació de les llibertats civils i la pràctica extinció de la divisió de poders no deixen cap dubte respecte de la naturalesa del règim. Tot i que Orbán es dirigeix als magiars com a defensor de la independència del país, la cristiandat i la cultura europea, l'autora considera que no és un home de conviccions profundes i que només busca augmentar el seu poder.

David Van Reybrouck Belgium's democratic experiment

L'autor recomana als que busquen una solució a l'onada de ressentiment i desconfiança dels ciutadans cap a les institucions polítiques de les democràcies occidentals de fer una ullada a l'experiment de democràcia directa que aviat s'aplicarà en una petita regió de l'est de Bèlgica. A partir de setembre, el Parlament que representa la regió de parla alemanya de Bèlgica (l'entitat federada més petita de tota Europa amb poc més de 75.000 habitants) delegarà alguns dels seus poders a una assemblea ciutadana elegida per sorteig. És la primera vegada que una institució política crea una estructura permanent per implicar els ciutadans en la presa de decisions polítiques. En cap altre lloc del món els ciutadans

corrents no podran implicar-se de manera continuada en la configuració del futur de la seva comunitat. En una època de desconfiança generalitzada cap a la política de partits, els belgues de parla alemanya podran col·locar a l'agenda els temes que els preocupen, debatre les possibles solucions i controlar el seguiment de les recomanacions que traslladin al parlament i al govern regionals. Els polítics, al seu torn, podran aprofitar els panells de ciutadans independents per deliberar sobre qüestions polítiques delicades.

Democràcia, diversitat i cultura

Owen Jones Muslims and LGBTQ people should stand together, not fight each other

L'article fa un repàs a les reformes escolars anti-LGTBQ que va dur a terme Margaret Thatcher per descriure la situació d'estigmatització que van viure aquests col·lectius i alertar del perill que poden suposar algunes de les reivindicacions de la comunitat musulmana. L'autor considera que musulmans i persones LGTBQ haurien de ser aliats, ja que ambdós col·lectius comparteixen experiències de discriminació i han d'enfrontar enemics comuns. Finalment, fa una crida per lluitar a favor del programa "No Outsiders", que ensenya que la diversitat existeix i ha de ser respectada a les escoles del Regne Unit, i que vehicula uns valors que beneficien tant la comunitat musulmana com la LGTBQ.

DeRay Mckesson I learned the hard way: how we built Black Lives Matter

Les protestes de Ferguson de l'any 2014 per la mort de Michael Brown van ser l'inici del moviment Black Lives Matter. DeRay McKesson explica la seva pròpia experiència en la desobediència civil com a víctima d'abusos policials i apunta que l'esperança és el millor aliat de la fe, però la que fe s'ha de fonamentar en el treball. A partir de 2017, l'autor ressenya que la feina realitzada consisteix en protestar contra els abusos i combatre la duresa de les actuacions policials. McKesson es pregunta fins a quin punt es poden justificar normes com ara la interdicció de quedar-se quiet durant les manifestacions, en nom de la seguretat, i per què les protestes de ciutadans afroamericans són sempre vistes com una amenaça. Pel que fa als membres del col·lectiu BLM, en destaca la complicitat i la solidaritat, incloent-hi les donacions de menjar, l'assistència mèdica, la prestació de serveis judicials i d'altres. Conclou dient que s'ha avançat molt des de l'esclavisme i l'abolició de les lleis racials als anys seixanta, però que ser negre encara és un risc als Estats Units, i que per això és necessari continuar protestant com a mètode de supervivència.

Giorgio Cesarale Che significa essere di sinistra?

En el seu darrer llibre A sinistra. Il pensiero critico dopo il 1989 (Laterza), Cesarale mira de respondre a una pregunta que s'ha anat repetint al llarg de la història: "Què significa ser d'esquerreres avui?" Una pregunta que reflecteix uns dubtes que remetenen no només a les

doctrines ideològiques sinó també a les pràctiques polítiques. L'autor considera que aquesta pregunta és necessària per sortir del desconcert generat per la ideologia i la política, els valors i l'art de governar. Conclou que en el discurs públic d'avui, ser d'esquerres significa sobretot estar al costat dels més febles i reivindicar, per a una determinada categoria d'individus tradicionalment oprimits, un conjunt de drets més ampli.

Philip Keß Safe harbours: the cities defying the EU to welcome migrants

Davant de l'actual situació de bloqueig a la UE pel que fa a l'acollida d'immigrants, el moviment alemany Seebrücke (en alemany, embarcador, recer) ofereix un model alternatiu que sorgeix en un moment en què els governs europeus han renunciat als seus compromisos anteriors amb les operacions de rescat marítim. L'actual control de fronteres europeu a la Mediterrània es caracteritza per ser una barreja de control migratori militaritzat i operacions de rescat humanitari, però des de fa un any s'està donant prioritat al primer aspecte de les operacions. L'objectiu dels activistes de Seebrücke és aconseguir que un nombre creixent d'ajuntaments (ara per ara ja són una cinquantena) s'adhereixi a la seva iniciativa d'acollida a nivell local i reclami a les autoritats dels länder i federals complir i després augmentar les quotes d'immigrants acollits.

Hannah Srebotnjak Why feminists should focus on sorority and not on independence

L'autora planteja d'una manera crítica les relacions entre feminisme i independentisme dins del marc dels esdeveniments que han tingut lloc a Catalunya aquests darrers dos anys. Afirmar que les divisions entre territoris poden comprometre la unitat dels moviments feministes i posar en perill la solidaritat interregional, ja que el feminisme com a ideologia no té una naturalesa geogràfica. Considera que el problema d'ajuntar feminisme i nacionalisme radica en el caràcter inherentment exclusiu del nacionalisme, ja que com a ideologia pressuposa l'existència d'una diferència entre "nosaltres" -la nació- i "ells", els altres, davant dels quals necessita constantment reafirmar-se. A parer de l'autora, doncs, el nacionalisme feminista no pot ser inclusiu de totes les dones, ja que inevitablement exclourà les dones que no es consideren part de l'estat nació per al qual es lluita. Conclou dient que la independència per si mateixa no és una garantia de res, i que la confrontació entre Catalunya i la resta de l'Estat no contribuirà a millorar la lluita per la igualtat de gènere.

Corinna Horst Europe's missing women leaders

La Comissió Europea i el Consell Europeu mai no han tingut una presidenta, el Parlament només ha tingut una presidenta durant sis anys i només una tercera part dels membres de les institucions europees són dones. Per revertir-ho, l'autora aposta per aprofitar el clima polaritzat, similar al dels Estats Units, per transformar aquest panorama i incloure més

lideratges femenins. Horst demana a les dones fer-se sentir més i expressar les seves preocupacions, però també demana als partits que incloguin més dones, especialment quan s'ha demostrat que la presència femenina en les àrees de decisió política és positiva, ja que els grups de decisió heterogenis tendeixen a produir polítiques públiques més afinades.

Sheri Berman Populism and the embrace of complexity

Els economistes atribueixen l'increment dels populismes a la globalització, la desigualtat, l'estancament dels ingressos i les diferències entre les zones urbanes i les zones rurals. Per una altra banda, els científics socials, especialment als Estats Units, ho atribueixen a factors culturals com la immigració o jerarquies de gènere. Des de Social Europe es considera que hi ha una interacció entre les dues aproximacions, que els factors culturals, com les minories i els immigrants són utilitzats com a cap de turc dels problemes econòmics. Però al mateix temps s'apunta que també cal fixar-se en com ha estat després de moderar les posicions més radicals i neo-feixistes que els partits populistes han aconseguit una gran quantitat de vots, tot i que un dels grans factors del seu auge ha estat la convergència ideològica o les coalicions entre partits de centreesquerra i centredreta, la qual cosa és especialment preocupant en el cas de les esquerres, que han vist com el seu discurs econòmic de classe ha perdut gran part del seu atractiu. En definitiva, per entendre el populisme cal una anàlisi transversal que inclogui tant les interpretacions dels científics socials com les dels economistes, ja que no són excloents, sinó que interactuen entre sí.

Meaghan Beatley Betting on Anti-Feminism as a Winning Political Strategy

A diferència d'altres partits d'extrema dreta a Europa, Vox considera que la lluita contra els drets de les dones és la clau de l'èxit. Així, mentre que la majoria dels partits populistes del continent aspiren bé a tenir poder al si de la UE per dur-la cap a una altra direcció, bé a sortir-ne, l'enfocament de Vox és diferent. Si bé és cert que molts partits populistes d'Europa oriental sovint s'empren una retòrica antifeminista, aquest fenomen és molt menys freqüent a Europa occidental i en aquest sentit Vox és el primer partit a desafiar el consens existent sobre temes com per exemple la violència de gènere. Per exemple, a França el Reagrupament Nacional de Marine Le Pen es declara moderadament feminista i es reivindica com a defensor dels "drets de les dones" a l'hora que l'extrema-dreta holandesa i escandinava defensen polítiques de gènere molt més progressistes. La particularitat de Vox, doncs, rau en el fet que s'assembla més a un partit populista d'Europa de l'Est i que les polítiques que preconitza són molt semblants a les de Viktor Orbán.

Arjun Bisen Disinformation is Downing Democracy

L'autor considera que a la nova era de les fake news, la resposta no ha de ser més tecnologia sinó més legislació específica. Efectivament, a tot arreu la democràcia està sent compromesa per campanyes de desinformació endegades per partits, moviments i individus

que busquen obtenir-ne un avantatge polític. Les institucions democràtiques no han estat capaces de mantenir-se al dia i, en canvi, han delegat la responsabilitat del control a les empreses tecnològiques, confiant que siguin els àrbitres dels comportaments dels usuaris a les xarxes socials. Però aquesta és una tasca que va molt més enllà de les capacitats limitades i de les motivacions empresarials de companyies com ara Facebook i Twitter. Bisen apunta que si es vol posar fi a aquest dèficit democràtic, les institucions públiques i els governs han de crear noves normes i fer-les complir a tots els actors implicats. Les tasques de control democràtic no es poden deixar només a les empreses tecnològiques mundials. Aquesta responsabilitat ha de ser assumida tant pels usuaris com per les institucions democràtiques.

Economia, benestar i igualtat

Manuel Aguilar Hendrickson El trabajo ya no puede garantizar niveles aceptables de bienestar y seguridad material

L'article és una entrevista a Manuel Aguilar, un investigador que ha centrat els seus estudis en la transformació dels serveis socials. Considera que el sistema de rendes no només hauria de ser garantit quan es produeix una manca de salari sinó que també quan aquest és insuficient. Observa que el gran canvi de l'Estat del Benestar es va produir quan les dones es van incorporar al mercat de treball perquè això va suposar una reducció dels treballs no remunerats de cures i el creixement de noves demandes. Sobre la renda bàsica, Aguilar considera que s'ha de tenir en compte la seva quantia i si es mantindran els serveis públics actuals, i que cal tenir en compte la dificultat en aplicar-la.

Xavier Timbeau The sustainability imperative – how really to assess the European economy

L'autor defensa que és necessari avançar cap al desenvolupament sostenible econòmic, social i ambiental. Considera que la situació social a la UE ha millorat respecte als pitjors moments de la crisi però que les divergències entre països i segments de població segueixen sent enormes. Per posar-hi remei, proposa promoure polítiques d'ampliació de les inversions socials, activar les polítiques industrials, reduir el temps de treball, augmentar la negociació col·lectiva per limitar les desigualtats de renda i superar les conseqüències negatives, directes i indirectes, de l'atur.

Mark Carney et al. The financial sector must be at the heart of tacking climatic change

El canvi climàtic està tenint efectes devastadors pel que fa a el nostre benestar col·lectiu, ja que afecta negativament la salut i disminueix la productivitat. A través de l'Acord de Paris, els governs busquen mesures que limitin l'augment global de temperatures a 2 graus, però això requereix una reassignació massiva del capital i les empreses que no s'ajustin no

podran continuar existir. Per aquesta raó, 34 bancs van crear una xarxa per l'ecologització del sistema financer (NGFS), i en el seu primer informe promouen objectius que permetin aconseguir una transició suau cap a una economia de baix consum de carboni a través d'una sèrie de mesures basades en ampliar l'acció de divulgació i classificar els riscos financers derivats del canvi climàtic. És, doncs, necessari un lideratge i una acció col·lectiva per donar seguretat davant dels riscos causats pel canvi climàtic i ecologitzar el sistema financer.

Clara Cruz Santos Reframing the European welfare state

L'objectiu de l'Estat del benestar és la defensa dels individus contra situacions de pobresa i vulnerabilitat. Actualment aquest model es troba en una crisi més nominal més que no pas estructural, ja que privilegiar mesures econòmiques o socials és una qüestió de decisió política. Per altra banda, els estudis mostren que els ciutadans aposten per la voluntat de solidaritat institucionalitzada, i per tant l'Estat del benestar ha d'utilitzar aquesta voluntat per dotar-se d'un sistema de protecció sòlid i consolidar el projecte social europeu.

Louis Nadau Destruction d'emplois par les robots: devinez qui va trinquer?

Un informe de l'OCDE afirma que la robotització de les empreses provocarà la desaparició de 16% dels llocs de treball que existeixen actualment a França i que són els treballadors menys qualificats els que tenen menys possibilitats de poder resistir aquest embat. Els autors de l'informe apunten que per tal de reduir l'impacte i el cost humà d'aquests processos d'ajustament és fonamental que els treballadors que perdin la seva feina degut als canvis tecnològics rebin ajudes econòmiques i puguin tenir accés a formacions que els permetin retrobar una feina. Ara bé, un altre informe assenyala que encara queda molt per fer ja que en els 28 països membre de l'OCDE més del 50% dels adults només saben utilitzar un ordinador d'una manera molt bàsica.

Sostenibilitat i canvi climàtic

George Monbiot Only rebellion will prevent an ecological apocalypse

L'autor de l'article es declara partidari de les mobilitzacions del moviment Extinction Rebellion, subratlla la necessitat d'actuació immediata contra el canvi climàtic i es mostra molt crític davant el que qualifica d'ineptitud de la classe política per afrontar les dimensions del repte. Estableix un paral·lelisme entre el canvi climàtic i la caiguda de la URSS, impensable fins a la vetlla de la seva dissolució. Per aquestes raons apunta que és necessari conscienciar-se de la urgència del problema i assolir una massa crítica que permeti veure les protestes com quelcom majoritari.

Nathan Thanki A new chance for climate justice?

Nathan Thanki debat sobre els conceptes d'urgència i equitat que envolten la lluita contra el canvi climàtic. Si fins ara que les ONG havien fet campanya contra un sistema econòmic imperfecte que afectava greument al clima, actualment insisteix en assenyalar la urgència del problema, oblidant-se sovint que també és un problema d'equitat on el Nord consumeix excessivament, on 100 empreses són responsables del 70% de les emissions i el 10% de la població produeix el 49% de les emissions derivades del seu estil de vida. En canvi, qui pateixen les conseqüències són els pobles del sud, especialment al sud-est asiàtic i a l'Àfrica, però paradoxalment aquests no seran capaços de sumar-se a la lluita contra el canvi climàtic sense la col·laboració del Nord emissor de pol·lució.

Amitav Gosh The Coming Climate Crisis

L'autor analitza els canvis geopolítics de la Petita Edat de Gel (entre finals del segle XVII i principis del segle XIX) durant la qual l'imperi espanyol en va patir les conseqüències mentre que l'imperi l'holandès va ser capaç d'adaptar-se i erigir-se com a actor dominant en l'escena mundial. Gosh també planteja l'escala del canvi climàtic, amb prediccions d'augment de temperatura de fins a 4 graus on prediu un canvi de fins a 4 graus celsius, la qual cosa generarà un canvi disruptiu i desestabilitzador, on la capacitat d'adaptació serà crucial tal com ja va passar durant la Petita Edat de Gel.

Aude Lorriaux L'écopscologie ou quand les écolos ont besoin d'aller chez le psy

Basant-se en l'experiència de la jove activista mediambiental Greta Thunberg, l'article descriu l'ecopsicologia, un moviment social i una ciència que uneix ecologia i psicologia. En general, la psicologia tracta els patiments de l'ànima humana sense fer el lligam amb els patiments de la Terra, mentre que l'ecologia tracta dels problemes de pol·lució i dels problemes climàtics de manera global sense relacionar-los amb la psicologia humana. Es tracta, doncs, de combinar els dos aspectes d'una disciplina que s'adreça principalment a un públic "en transició": militants ecologistes que pateixen de veure com s'està destruint el planeta. L'ecopsicologia els ajuda a viure millor aquesta decepció, a acceptar la desaparició de nombroses espècies i els bloqueigs que tot sovint llastren les accions dels governs contra el canvi climàtic. Aquesta teràpia els permet mantenir les seves ganes d'actuar i intervenir sense que aquesta energia es transformi en marasme psicològic i en depressió.

Colin Hines A Social and Green New Deal to reverse the populist tide

L'autor espera que el moviment Extinction Rebellion sigui capaç d'estendre's per Europa, la qual cosa podria, al seu parer, servir per contrarestar l'auge de l'extrema dreta. Defensa

que un Green New Deal sigui part essencial del programa per les eleccions europees, amb un argumentari contrari a l'austeritat i dirigit a la creació de llocs de treballs en els sectors de l'economia verda. Una proposta de l'autor per finançar el programa serien uns bons de "guerra climàtica" o redirigir els recursos injectats a l'economia global, sempre posant l'èmfasi en el fet que s'ha de treballar per afavorir als més pobres, compensant la pujada de preus en energia, alimentació o atorgant subsidis per renovar el parc automobilístic.

Audrey Renault Les pauvres sont les premières victimes de la pollution sonore urbaine

L'article revela que diversos estudis urbanístics duts a terme als Estats Units demostren que l'exposició al soroll reflecteix les desigualtats i socials existents a les grans ciutats. Atès que aquesta exposició als sorolls depèn en bona mesura de les prestacions tèrmiques i fòniques de l'habitatge, les classes socials més baixes estan exposades a nivells de soroll molt més elevats, així com també els barris amb forta concentració de població afroamericana, hispana i asiàtica. I a la inversa: com més rics són els habitants d'un barri més diners dediquen a protegir-se de la pol·lució sonora. Aquest fenomen no constitueix només una nosa sinó també un problema sanitari en tant que l'excés de soroll té un impacte significatiu sobre la salut física o mental. La hipertensió arterial, els atacs de cor i la diabetis de tipus 2 només són algunes de les malalties que els investigadors associen a l'exposició perllongada a la pol·lució sonora.

Innovació, ciència i tecnologia

Mark Scott Want to regulate Big Tech? Sorry, Europe beat you to it

La tesi principal de l'article és que en matèria de regulació "qui arriba primer se serveix primer", és a dir, qui regula primer té un avantatge desproporcionat i és molt probable que lesseves regulacions siguin les que s'acabin adoptant arreu del món. Aquest va ser el cas dels Estats Units amb el comerç mundial posterior a la Segona Guerra Mundial i és el cas d'Europa pel que fa a la regulació de les grans empreses tecnològiques d'avui en dia. Els estàndards de protecció de dades europeu s'han convertit en l'estàndard de facto al món.

Sidney Fussell Behind Every Robot Is a Human

L'article analitza en detall com funcionen els dispositius intel·ligents, com per exemple els altaveus Alexa d'Amazon, rere els quals hi ha persones dedicades a l'anàlisi de les converses gravades per tal de millorar-ne les prestacions en matèria de reconeixement d'accents o d'interpretació d'instruccions més complexes. Aquest sistema de treball també és vàlid per a molts productes actuals d'intel·ligència artificial, en tant que molt sovint encara es tracta de prototips que requereixen de l'assistència i de la intervenció humana. Els éssers humans, doncs, encara constitueixen una part important del procés que fa que

qualsevol sistema d'IA funcioni en relació amb temes com ara la privacitat, els biaixos socials, racials i de gènere, etc. Sovint, però les empreses dedicades a l'IA amaguen la intervenció humana en el desenvolupament dels seus productes per tal de perpetuar la ficció que l'IA per si mateixa és potent, racional i inescrutable.

Gonzalo Toca 5G la otra cara de la guerra digital

Davant dels avenços de les xarxes 5G, els líders mundials encara no saben exactament a quin tipus de repte s'hauran d'enfrontar però al mateix temps és evident que no es poden permetre un error de càlcul que els deixi en posició d'inferioritat respecte dels seus rivals. Això ho han entès tant a Beijing com a Washington, passant per Brussel·les i altres potències de segon rang com el Japó o Corea del Sud, i per això, s'han llançat a una carrera per tal que les seves empreses tecnològiques acumulin un màxim de patents de manera a poder condicionar l'ús de les noves infraestructures en el sentit que més els interessi. La idea és que si aquestes patents es converteixen en estàndards internacionals, tots els operadors es veuran obligats a acceptar-les i, per consegüent, l'oportunitat per ser enorme per als seus propietaris i per als països als quals pertanyen.

Kari Paul Disastrous lack of diversity in AI industry perpetuates bias

La manca de diversitat en el camp de la Intel·ligència Artificial ha assolit un punt crític segons diversos estudis recents ressenyats en aquest article. Aquests estudis apunten cap a un desastre en matèria de diversitat que està contribuint a la posada en marxa de sistemes defectuosos que perpetuen els biaixos de gènere i racials. El món de la IA, aclaparadorament blanc i masculí, corre doncs el risc de replicar o perpetuar els biaixos històrics i els desequilibris de poder. Els exemples citats per aquests estudis inclouen serveis de reconeixement d'imatges que fan classificacions ofensives de les minories, chatbots que adopten discursos d'odi o encara la tecnologia d'Amazon que no reconeix els usuaris amb colors de pell més foscos. En definitiva, els biaixos dels sistemes elaborats en matèria d'IA es poden atribuir a la pròpia manca de diversitat del sector.

Krishnadev Calamur How Technology Could Revolutionize Refugee Resettlement

Els desenvolupaments en matèria de noves tecnologies i Intel·ligència Artificial poden suposar una gran avenç en la gestió del fluxos migratoris i en les polítiques d'acollida de refugiats segons es desprèn de la recerca duta a terme per l'autor de l'article. Des de fa gairebé 70 anys, el procés d'entrevistar, assignar i acceptar refugiats no ha canviat gaire, però ara, el món és un lloc molt diferent. L'augment del populisme, per exemple, ha comportat una hostilitat creixent cap als immigrants en general i els refugiats en particular. Una possible solució podria raure en la utilització a gran escala del programari Annie desenvolupat per l'Institut Politècnic de Worcester a Massachusetts, la Universitat de Lund

a Suècia i la Universitat d'Oxford. Aquest programari utilitza el que s'anomena algoritme de concordança per assignar els refugiats sense vincles amb els Estats Units als seus nous llocs de residència. L'algoritme d'Annie es basa en un model d'aprenentatge automàtic en el qual un ordinador s'alimenta de grans repositoris de dades d'ubicacions passades, de manera que el programa pugui perfeccionar les seves recomanacions futures. El sistema examina una sèrie de variables com ara malalties, edat, nivell d'estudis i llengües parlades, relacionades amb cada refugiat. Dit d'una altra manera, el programari utilitza resultats anteriors i constreyniments actuals per recomanar on és més probable que tingui èxit l'acomodació d'un refugiat.